

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano's pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterskopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Rieger †

V visoki starosti 84 let je včeraj popoldne umrl v Pragi dr. Fran La-dislav Rieger, oni mož, ki je bil skoro pol stoletja voditelj češkega naroda in glavni nositelj slovanske ideje v avstrijski državi.

Rieger se je rodil 10. decembra 1818. v Semilu. Po dovršenih pravnih naukih je vstopil v državno službo ali prišel je hitro v konflikt s policijo, ki je s kruto nasilnostjo preganjala tedaj še jako mlado in skromno narodno gibanje, kateremu se je bil Rieger pridružil z mladeniškim entuziazmom. Rieger so zaprli, češ, da širi prepovedane spise; sicer je bil oproščen, a zapustiti je moral drž. službo in to je bila za Čeha prava sreča.

Zdaj se je Rieger popolnoma posvetil narodnemu delu in sicer z velikim uspehom. Pridobil je obrtnike v Pragi za narodno stvar in začel veliko agitacijo za ustanovitev češkega gledališča.

V tem je prišlo l. 1848. Rieger je bil že tedaj poleg Palackega najuglednejši vseh čeških rodoljubov. V „narodnem odboru“, je imel Rieger kmalu odločilno besedo. Pridobil si je to veljavo s svojim izrednim talentom in s svojim sijajnim govorniškim darom. Rieger je dosegel, da so se Čehi izrekli proti udeležbi na Frankobrodskem parlamentu in je proti temu parlamentu sprožil prireditve prvega slovanskega shoda v Pragi. Udeležiti se shoda ni mogel, ker je bil član tiste deputacije, ki je šla na dvor cesarja Ferdinanda v Inomost izročiti cesarju spomenico o češkem drž. pravu. Rieger je izposloval marsikaj, a realiziralo se to ni, ker je med tem nastala v Pragi revolucija.

Pri naslednjih volitvah v drž. zbor je bil Rieger izvoljen v sedmih okrajih. Ko se je drž. zbor preselil v Kromeriz, je razvil Rieger v njem živahno delavnost v smislu demokratičnih načel in narodne ravnopravnosti.

Vlada je drž. zbor razgnala in Rieger je šel v Pariz. Tam je občeval mnogo s poljskimi in madjarskimi emi-

granti, vsled česar je bil vračujoč se v Prago aretiran in dva dni zaprt.

L. 1850 se je vrnil v Prago in se poročil s hčerjo znamenitega zgodovinarja Palackega. Hotel se je posvetiti profesuri, a vlada mu tega ni dopustila. Vsled tega se je posvetil literarni delavnosti in ustvaril češki „Slovník Naučný“.

L. 1860. je dr. Julij Gregr dobil dovoljenje izdajati češki politični časopis. Rodili so se „Narodní Listy“. Načelnik konsorcija in najmarljivejši sotrudenik „Nar. Listov“ je bil dr. Rieger — dokler ni prišlo do razpora mej Čehi.

Začetkom ustavne dobe je Rieger skušal pridobiti plemstvo za češko narodno stvar. Grof Clam-Martinic je dosegel, da se je plemstvo oklenilo Čehov. Rieger je računal, da bo plemstvo s svojim vplivom na dvoru lahko mnogo koristilo Čehom in zato je tej zvezi marsikaj žrtvoval. Plemstvo pa je te nade le v najmanjši meri izpolnilo — od tod nasprotje, ki je nastalo mej narodom in mej Staročehi ter končno privedlo do popolnega razpora.

Ta proces pa je trajal več desetletij. V nemškoliberalni eri je bil Rieger na vrhuncu svoje veljave. Imenovali so ga časih nekronanega češkega kralja. Čehi tedaj niso šli v državni zbor. „Nedejme se“ je bila parola, ki jo je proglasil Rieger in narod se ni udal. Kolikokrat je drž. zbor tudi razveljavil mandate čeških poslancev, ker niso prišli v drž. zbor, odslej je narod zopet volil Riegerove kandidate.

Mogočno narodno gibanje Slovanov v Avstriji je obujalo pozornost političnih faktorjev tudi zunaj Avstrije. Ko je bila l. 1867. etnografična razstava v Moskvi, jo je obiskalo mnogo Slovanov iz Avstrije. Čehi so vodili Rieger, Palacky in Zeithammer. Tudi Slovencev je bilo nekaj. Danes živi samo še eden, častiti ljubljanski someščan, ki še danes žari mladeniške oduševljenosti, če se spominja sprejema na ruskem dvoru. Nemci so to potovanje politično fruktificirali kar se je dalo, da bi odločilne

kroge strašili s panslavizmom, tisti Nemci ki danes delajo očitno propagando za nemško iredento in s prusko marko pripravljajo tla za trenotek, ko se Nemčija polasti avstrijskega ozemlja do Adrije. Če sta Rieger in Palacky l. 1867 iskala zveze z Rusijo, sta to storila le v namenu, naj bi Rusija v mejah dopustnosti vplivala na to, da prizna Avstrija Slovanom svoje pravice; Nemci pa kličejo pruski meč, da Avstrijo razbije.

L. 1869. je šel Rieger v Pariz in je cesarju Napoleonu izročil spomenico, v kateri mu je pojasnil, kakšen bi bil mednarodni položaj, če bi v Avstriji prišli Slovani na krmilo. Storil je to zlasti z ozirom ne eventualno vojno Francije z Nemčijo. Napoleon ni hotel ali ni mogel to doseči, kar mu je svetoval Rieger; avstrijsko-francoska alijanca se ni sklenila in konec je bil Sedan.

L. 1871. je nastala v Avstriji prememba sistema. Na krmilo je prišel Hohenwart ki je po Riegerovem nasvetu proučeval, da je izdal cesar meseca septembra znani ces. reskript, s katerim se je naznanilo kronanje cesarja češkim kraljem. Dež. zbor češki je tedaj sklenil fundamentalne člane — spisal je ta dokument Rieger — po katerih naj bi se ravnaile javne zadeve na Češkem. Toda sovražniki Slovanov so zmagali. Nemci so iskali pomoči v Nemčiji. Bismarck je poslal najboljšega prijatelja avstrijskega cesarja, saksanskega kralja na Dunaj vplivat proti fundamentalnim članom. Z Nemci so se združili Madjari in generaliteta in konec je bil — da je Hohenwart padel.

Čehi so potem nadaljevali abstinenco do l. 1879. Tedaj se je posrečilo grofu Taaffeju, jih pregovoriti, da so se vrnili v državni zbor, kjer se je ustanovil železni obroč, s katerim je Taaffe vladal dolga leta. Čehi in Slovenci so Taaffea držali, a narodnih koristij so od tega imeli le malo. Železni obroč je pač izposloval jezikovne naredbe Stremayrove in Pražakove, dosegla se je ustanovitev češkega vseučilišča ali to so morali Slovani vse drago plačati.

Med Čehi je radi tega nastala velika nevolja in opozicija proti Riegerovi politiki „pobiranja drobtin“ je rasla od dne do dne. Pa tudi nemški odpor proti Taaffeju je rasel. Taaffe je Nemcem žrtvoval Dunajewskega in potem prisilil Staročeha, da sklenejo z Nemci „spravo“.

Sad teh spravnih konferenc so bile punktacije, proti katerim se je dvignile ves češki narod. V javni seji deželnega zbora češkega je dr. Vašaty imenoval Riegra izdajalca, česar Rieger gotovo ni zaslužil.

Posledica te agitacije proti punktacijam je bila, da so Staročehi pri državnozbornih volitvah l. 1891. izgubili vse mandate. Tudi Rieger ni bil več voljen. Staročeska stranka je bila uničena.

Rieger se je tedaj umaknil iz političnega življenja. L. 1896. je bil imenovan članom gospodske zbornice, a v javnosti ni več nastopil. Brez jeze in nevolje je prenašal bridko usodo, da se je od njega odvrnil oni narod, kateremu je služil vse svoje življenje požrtvovalno in nesebično. Tudi ko je podpisal punktacije, je to storil v prepričanju, da z njimi varuje koristi svojega naroda.

Rieger je bil gotovo največji in najznamenitejši slovanski politik avstrijski v 19. stoletju in ima največ zaslug na tem, da nemški terorizem ni uničil slovanskih narodov.

Naša sodišča in slovenski jezik.

(Dalje.)

Žalostno je za našo justico, da vlada ne upošteva mnogoštevilnih krivic, godečih se s tem, da sodniki ne umejo jezika in razmer spornih strank, ter da je posebno v naših deželah vidna tendenca, kako bi se tudi najmirnejši sodnik, ki neče zatajiti slovenske narodnosti, potisnil v kraj, kjer je nemščina — varna pred njim. Tako se postopa od najnižje uradniške stopinje dalje in seve tem go-

toveje, kolikor višje je mesto, katero sodnik zavzema. Pri tej manipulaciji, ki jo narekavajo zaveze nasproti političnim strankam, je dobro marsikako sredstvo, kakor jih je dr. Ploj točno osvetlil v svojem govoru, a najnavadnejše je razlog »sedanje (seve nemške) posesti.« Mesto v statusu nima skoraj nikakega pomena več, temuč določa se le s principom, jeli izpraznijo mesto »nemško« ali ne, jeli bil prejšnji funkcionar na tem mestu nemške ali druge narodnosti; da, za Nemce zadostuje tudi, jeli bil nemškega mišljenja. Če je bil prednik nemškega mišljenja, a je vendar znal slovensko, tedaj je njegov naslednik lahko Nemec — ki pa ne ume slovenski. Tako je bil ravnokar imenovan k najvišjemu sodišču svetovalec, ki ne ume slovenskega jezika, na mesto, katero je prej zavzemal Slovenec po jeziku. To bode gotovo pomoglo, da bodo slovanski akti pri najvišjem sodišču zdihovali še nekaj mesecev več, kakor doslej. Sedaj je v Celovcu praznih dvoje svetovalskih mest, katerih jedno je zavzemal sicer Nemec, ki je pa vendar umel slovenski; stavimo lahko, da dobita obe mesti Nemca, ki ne bodeta umela nobene slovenske besede, čeprav je poslanec Vencajz v svojem govoru točno pogodil, da umeta ondi dobro slovenski jezik samo dva svetovalca. Krik Nemcev je zapreka, da nima nad 100.000 koroških Slovencev niti jednega senata, ki bi jih umel, kakor da bi sodni sluge lahko tolmačili slovenske govore!!

Pred vsem treba, da svetovalskih mest pri kolegialnih sodiščih, ki so seve le po večjih mestih, ne dobe v roke Slovenci in če so tudi najmirnejši možiki. Zato morajo sodni tajniki, ako so uboge pare še Slovenci, k okrajnim sodiščem, če ni zanje kakega posebnega milostnega razloga, v gremij

*) Se je že zgodilo; imenovana sta polnokrvna Nemca, ki ne umeta »nix windisch«: Winkler iz Wolfsberga in Prettner iz Feldkirchna — Uredn.

LISTEK.

Franičin muf.

Iz cikla: Henry Murger: Scènes de la vie de bohème.

(Dalje.)

Toda pomlad je prišla prej nego Jacques, in na zeleni trati in na grobu mlade deklice je poganjalo in cvetelo na tisoče cvetlic. Umetnik ni imel poguma jih izruvati, mislil je, da je del njegove ljube prešel v te otroke pomladi. Ko ga je radi tega vrtnar vprašal, kaj naj naredi z rožami in vijolicami, katere je seboj prinesel, mu je Jacques ukazal, usaditi jih na sosednjem, sveže nametanem gričku, hornem grobu nekega ubožca, ki je bil brez ograje ter ni imel nikakega drugega znamenja, kakor v golo zemljo vtaknjen kos lesa, na katerem je visel venec iz papirnatih cvetlic — skromen dar bolečim kakega ubožega.

Ko je Jacques zapustil pokopališče, je bil ves spremljen. Vesel in ob enem razveden je zrl lepo pomladansko solnce, to solnce, ki je tolikrat zlatilo Franičine lepe lase, kadar je z njim hodila po polju in s svojimi lepimi, belimi rokami trgala

cvetlice po travnikih. Cel roj lepih spominov je brnel in ukal v njegovo srce. Ko je prišel mimo neke male gostilne na zunanem bulevaru, se je spomnil, da je nekega dne, ko jih je vjela nevihta, s Franico tu vstopil in ž njo diniral. Tako je tudi danes stopil v gostilno in si dal prinese dnevni isti mizici kakor takrat. Desert so mu prinesli na poslikanem podnosu Jacques ga je takoj spoznal in se spomnil, da je uganka v sliki, s katero je bil okrašen, Franico več kakor pol ure zadrževala. Pri tem se je spominjal tudi pesmi, katero mu je Franica zapela takrat, ko ji je šlo malo v glavo ceno vino, ki je imelo več radosti kakor trtnega soka v sebi. Toda vsa ta povodenj spominov je vzbudila zdaj njegovo ljubezen, ne da bi obnovila njegovih bolečin. Podvržen praznovanju kakor vse poetične, sanjarske narave, si je domišljal, da mu je Franica, ko je prej začutila njegovo bližino, iz groba poslala vse te misli kot pozdrave, in zdaj se je bal omadeževati te spomine le z eno solzo. Lahkih korakov, s povzdigneno glavo, žarečih oči in utripajočega srca je zapustil gostilno, skoraj s smehljajem na ustnih, ter med potom brenčal refren

one pesmi, katero je slišal tekrat od svoje ljubice:

Ljubezen se spreha,
Zato odpiraj vrata.

Ta refren je bil v Jacquesovih ustih še vedno spomin, toda bil je vseeno že petje, in morebiti je Jacques, ne da bi slutil, onega večera naredil prvi korak na onem potu, ki vodi od pobitosti do otožnosti in od tu do pozabljenja. Ah! Človek naj dela in ravna karkoli hoče, večna in pravična postava spremenljivosti hoče pač tako.

Kakor so cvetlice, ki so morebiti vzklike iz Franičinega telesa, na njenem grobu poganjale in cvetele, tako je kalila mladostna moč v Jacquesovem srcu, v katerem je spomin na staro ljubezen vzbudil neko negotovo hrepenenje po novi. Vrh tega je spadal Jacques med one umetnike in pesnike, ki naredijo iz strasti orodje svoje umetnosti in katerih duh je le tedaj vedno gibčen, ako je gonilna moč srca delujoča. Ali Jacquesu je bila iznajdljivost v resnici otrok dušstva, v vse, kar je vstvaril, je položil del svojega jaz. Sedaj pa je zapazil, da mu spomin ni nikakor več zadoščal, in da je njegovo srce, podobno mlinskemu kamnu, ki se obrabi, če

manjka zrna, iz pomanjkanja razburjenja izgubivalo svojo moč. Delo ga ni več mikalo. Iznajdljivost, ki je delovala sicer v njem uprav mrzlično in sama od sebe, mu je prišla zdaj na pomoč le pod pritiskom dolgega, utrudljivega pomišljanja. S kratka, Jacques je bil nezadovoljen, in si je včasih celo želel nazaj po načinu življenja svojih starih prijateljev, v dopiveev.

Skušal se je razvedriti, se zabaval in napeljal nova znanja. Posebno pogosto je obiskoval pesnika Rudolfa s katerim se je seznanil v neki kavarni in obadva sta se drug drugemu priljubila. Jacques je govoril o praznoti svoje notranjosti. Rudolf je kmalu dovelj spoznal vzrok temu.

»Poznam to, prijatelj,« je rekel. In potrkal je Jacquesa po prsih in dostavil: »Le hitro zopet zakuriti ogenj tu notri! Nemudoma si priskrbite malo strast — potem Vam tudi pridejo zopet nove misli.«

Ah!« je odgovoril Jacques, »ljubil sem Franico preveč.«

»To Vas tudi ne ovira ljubiti jo na veke. Poljubite jo na ustnicah druge.«

»To bi mogel le tedaj, če bi našel žensko, ki bi ji bila podobna,« je odgovoril Jacques.

In popolnoma zatopljen v misli je odšel.

Šest tednov pozneje je našel Jacques zopet ves polet svoje fantazije. Njegov duh se je zamaknil ob ljubezenskih pogledih neke lepe deklice, ki se je imenovala Marija in je vsled svoje bolne lepote spominjala na Franico. In v resnici je moglo biti komaj kaj mičnejšega kakor mala Marija, ki je bila takrat ravno osemnajst let »manj šest tednov« stara, kakor ni nikoli pozabila opomniti. Njeno razmerje do Jacquesa se je pričelo pri luninem svitu v vrtu nekega plesnega lokala in pri glasovih rezkoglasnih gosli, jetičnega basa in flavte, ki je vriščala kakor povodni kos. Jacques jo je našel tam nekega večera, ko je z resnim obrazom kakor vedno hodil okoli po plesalnem rezerviranem parketu. Lepe, vesele obiskovalke vrta, ki so poznale umetnika od vič deza, so si natihooma šepetale, ko so ga videle v njegovi neizogibni, do vrata zapeti suknji trdno in klavrno iti:

»Kaj pa išče ta mrtvaški tič tukaj? Ali je treba koga pokopati?« (Konec prih.)

pa se pokličejo povoljni svetovalci z dežele, kar popolnem nasprotuje uzrokom reorganizaciji l. 1894. Ta nova tendenca se pa umakne obzirom, ki so pri kakem posebnem kompetentu, dosti trdnem v nemškem prepričanju ali v zvezi z drugim imenovanjem v nemškem kraju.

V Celju in Mariboru sta bili izpraznjeni dve svetovalski mesti, na kateri je prosilo več svetovalcev z dežele, ki so čisto indiferentnega ali celo nemškega mišljenja; imenovana pa sta bila dva državnopravniška substituta iz Ljubljane. Na zelo informiranem mestu se nam je povedal tudi vzrok: najstarejši državnopravniški substitut v Gradcu bi imel po najnovejši sistemizaciji priti v VII. činovni red; ker je bil pa za 26, oziroma za 14 mest za obema ljubljanskima substitutom, bi se njegov advancement ne dal lahko opravičiti, ako ne avancujeta vsaj ob enem njegova starejša strokovna kolega! Kaj za to, ako je vsled tega zaostalo do 20 sposobnih uradnikov istega reda in ako so se več svetovalcem odbile upravičene premostilne prošnje!

Pri teh čudnih razmerah pa se ne moremo otestiti misli, da izvirajo kolikor toliko iz novejšje kvalifikacije naših rojakov-sodnikov. Javna tajnost je namreč, da te kvalifikacije ne podajejo več samo ožja predsedstva, temuč da imajo pri njej najtehtnejšo besedo gotovi revizorji naših sodišč. Poznamo takega revizorja, ki ima seveda najboljšje intencije, ki pa ne zna slovenskega in pregleduje najnavadnejše slovenske spise z besednjakom v roki! Pri nas imamo, hvala Bogu, sodišča, pri katerih je devet desetih slovenskih spisov, in zato ni težko reči, koliko velja revizija in kolika je objektivna vrednost uradniške kvalifikacije po takem revizorju, — a kolika je subjektivna vrednost to najboljše čutijo slovenski sodniki!

Vsled opisanih dejstev se ni čuditi, da je pri sicer enakih sposobnostih in razmerah sedaj advancement sodnikov, ki imajo slovenski jezik v oblasti, že mnogo slabejši, kakor onih, ki slovenski ne znajo. Zato pa je tudi razumljivo, ako mladi slovenski naraščaj k sodiščem ne vstopa več z istim upom in veseljem, ker vidi nekako dosledno preziranje poštenega slovenskega dela. In kaj moremo še narodu, če nima zaupanje v sodnika, ki ga ne ume? Narod ne zahteva sodnikov, ki bi fanatično vodili boj za njegove principe, a siliti se mu ne sme takih, ki mu jemlje vero, da v svojem jeziku dobi tako pravico, kakor v nemškem.

Vse to so tehtna dejstva, katera bode našim državnim poslancem o prvi priliki zopet in zopet povdarjati, da skupno s svojimi somišljeniki izvojujejo normo, ki se je predlagala že ob sklepanju načrta o sodni organizaciji: sodišče mora v jeziku strank vse spise in rešitve sestavljati ter izdajati. V tem principu ni nobene politične osti, kajti zahteva se za vse ista pravica, ki bi se nikomur odrekati ne smela. Težave, ki nam jih bodo pri tem zahtevanju napravljali, odpravlja bode ta popolna pač še le posebno višje deželno sodišče in vseučilišče na slovenski zemlji, a mnogo lahko storijo slovenske stranke same in njih zastopniki proti temu zapostavljanju: pogreški, ki nastajajo vsled jezikovnega neznanja sodnikov, naj se imajo v strogem nadzorstvu, naj se objavljajo, ter vsak zastopnik slovenskih strank naj rabi v besedi in pisavi jedino le slovensščino v vseh instancah,¹⁾ Proti pogubnemu pritisku pomore le organizirana branitev; kdor ni zanj, je proti dušnemu in gmotnemu interesu našega naroda! Ako se bodo naši poslanci lahko sklicevali na take stranke in posebno njih zastopnike, tedaj uradnik, ki ne ume naroda popolnem, sploh ne bode mogel, in tedaj bode njih beseda v debati za justični proračun izdala nerazmerno več, kakor je doslej!

Iz pravnikovega sestavka izhaja jasno, da se slovenski jezik zopet bolj in bolj iztiska iz sodišč. Izvan Kranjskega je temu največ krivo nastav-

ljanje nemških uradnikov pa tudi neodločnost nekaterih slovenskih zastopnikov.

Tendenca sodne uprave, osobito graškega okrožja, je vsenemška. V Gradcu, kjer se pač jedino odločuje pri imenovanju naših sodnikov, se vodi neka posebna tabela, po kateri nam vrivajo nemške sodnike. Naši državni poslanci so v proračunski razpravi razkrinkali mahinacije, s katerimi se to operira in grof Gleispach je zato od Vsenemceva dobil najglasnejše priznanje s tem, da molčijo, med tem ko so ga prej strastno napadali. V Gradcu sedaj ne odločujeta duh in vsebina zakona, temuč gospoduje gola šablona. Ni jim do tega, da se sodnik in stranka umeta in da se razbistri pravni položaj, temuč le, da se dani dogodek spravi v kateri nešteti formulirjev. To proceduro pogode tudi jezikovno in strokovno nesposobne glave. Tako uradovanje velja za vzor in velja za podlago osebnim in krajevnim permutacijam; službena starost in uvrstjenje v statusu sta brez pomena. Tako se še ni postopalo nikoli, tudi ne pod zloglasnim Waserjem, ki je vendar upošteval zmožnost uradnikov. Neverjetni dogodki spravljajo slovenske uradnike v črno knjigo. (Konec priu.)

Državni zbor.

Seja dne 2. februvarja.

Pred sejo je bilo podanih več interpelacij. Posl. Hortis je interpeliral, zakaj se še do danes vlada ni pobrigala za rodbine pri lanskih februvarskih izgredih v Trstu ponesrečenih. — Posl. Schönerer je interpeliral glede spremembe § 14. drž. temeljnih zakonov. — Posl. Biankini vpraša še enkrat ministrskega predsednika, kaj je s tajno klavzulo v trozvezni pogodbi. Govornik omenja, da je bilo iredentično društvo »Unione« v Zadru razpuščeno, ker so imeli v svojem lokalu sliki italijanskega kralja in kraljice, ozaljšani z grbi Dalmacije, Trsta in Tridenta, a v kljub temu se je razpravljalo o tej zadevi v italijanski zbornici, kakor da bi bila to interna stvar italijanske kraljevine. — Posl. Schönerer je vprašal ministrskega predsednika, ali res namerava vlada predlagati cesarju parlamentarno ministrstvo. To bi bila nesreča, v Avstriji je mogoče dandanes le uradniško ministrstvo. Končno zopet zahteva odstranitev slovenskega ministrstva ali pa se naj imenuje vsaj tudi nemški minister. — Posl. Breiter je interpeliral zaradi dogodkov v 10. voju ter glede odgovora generala Galgoczyja.

Potem se je nadaljevala debata o združnem zakonu. Prva sta govorila Wrabetz in Schreiner. Sekcijski načelnik Klein je priporočal spremembo zakona, kakršno je sprejela gospodarska zbornica.

Posl. Tschan je predlagal, naj se za nemško denarne zavode imenujejo nemški revizorji.

Posl. Heinrich je govoril o valu na nemško hranilnico v Pragi, dolžil edine krivde Nemce in nemško časopisje ter napovedal, da se bo isto zgodilo še mnogim hranilnicam po deželi.

Posl. Ryba je zagovarjal saniranje pri svetovslavski posojilnici. Med njegovim govorom je prišlo do hrupnih preprirov z Vsenemci.

Posl. Heilingner je predlagal resolucijo, naj izda vlada zakon, s katerim se bodo prepovedala konsumna društva, ki delajo hudo konkurenco malemu obrtništvu.

Posl. Schücker je polemiziral proti posl. Ryba, kar je zopet povzročilo ostre spopade s češkimi poslanci.

Potem, ko so še govorili Wrabetz, Ebenhoch in Axmann se je zakon sprejel v obliki gospodske zbornice tudi v tretjem branju.

Danes je zopet seja.

O zavodu sv. Jeronima.

Vsi večji hrvatski listi zopet obširno razpravljajo o tej »svetovni« zadevi. Dasi se gre le za neznatni zavod, kjer se vzgaja par hrvatskih mladeničev v rimskem duhu za du-

hovnike, posvečajo hrvatski krogi stvari skoraj več pozornosti, kakor kateremu res perečemu političnemu vprašanju. In vendar je bil baš ta zavod povod, da je škof Stadler osmelil ves hrvatski narod; hrvatskih politikov pa še to ni streznilo, da bi sprevideli, kako se Rim in njegovi služabniki norčujejo iz hrvatskega imena. Da bi tedaj opral Stadlerja in Vatikanske ošabneže, zagovarja neki hrvatski pop iz Rima na dolgo in široko postopanje Vatikana in hrvatskega duhovništva v Jeronimski zadevi, češ, da je vsega kriv Goluchowski, oziroma Széll. To je sicer znana stvar, da ta dva ministra nista še bila nikoli pravična slovanskim, tedaj seveda tudi hrvatskim zahtevam ne, a ravno tako malo so pravični Slovanom v Vatikanu, sicer bi si ne bili pustili narekovati v izključno cerkvenih zadevah od voditeljev avstro-ogrske politike. Cela zadeva se plete le okoli imena. Prvotno spremembo imena »gente croatica« za preporni zavod je papež zavrgel. In vendar hrvatski listi nimajo grajalne besede za papeža, oziroma za Vatikan, pač pa dolže razum imenovanih ministrov ogrske in srbske škofo, Črnogoro in celo Rusijo. Vsi ti so se baje skušali zarotiti proti imenu hrvatskega duhovskega zavoda. Tolika akcija se niti ne razvija sedaj, ko je treba preprečiti krvavo klanje v Macedoniji. Vsak teh nasprotnikov je baje predlagal drugo ime, le hrvatsko bi ne smelo ostati. Eni so nasvetovali ime: »pro gente croatica et serbis«, drugi »pro jugoslavica« itd. In tedaj je baje izjavil papež pred dvema kardinaloma: »Naj pa se povrne staro ilirsko ime, ki nad štiri vekov ni bilo nikomur na potu.« Več luči v to zadevo prinese javna razprava, katero vatikanski krogi neprestano prelagajo. Najbrž nimajo tako čiste vesti, kakor bi to radi dokazali svetu Rimu pokorni hrvatski duhovniki.

Politične vesti.

— Državni proračun še ne pride v današnji, pa tudi najbrže v jutrišnji seji ne na vrsto. Danes se bo razpravljalo o nujnih predlogih glede narodnega vprašanja v Moravski Ostravi (posl. Reichstädter) in o generalu Galgoczyju. V jutrišnji seji pridejo na vrsto nujni predlogi hrvatskih poslancev glede razpusta italijanskega društva »Unione« v Zadru. Petek bočejo imeti češki poslanci prost, da se udeležijo pogreba dr. Riegra.

— Za podržavljenje severne in severnozahodne železnice nadaljuje železniški odsek posvetovanja. Minister Wittek je izjavil, da nima vlada nikakih pomislekov proti podržavljenju.

— Mladočeški klub je imel vsled smrti bivšega češkega voditelja dr. Riegerja izvanredno sejo. Posmrtnico je govoril dr. Pacák. Klub bo položil na krsto venec z napisom: »Velikemu Čehu«.

— V ogrskem državnem zboru je sklenila skrajna levica in neodvisna stranka nojostrejšo obstrukcijo zoper brambno predlogo in budgetni provizorij ter delovati na to, da bo zasedanje državnega zbora trajalo do poznega poletja.

— Škofom v Kraljevem gradu je imenoval cesar kanonika pri Sv. Vidu v Pragi, dr. Jos. Doubravo.

— Socialni demokrat — župan. Meščanski odbor glavnega mesta Kodanja je imenoval županom socialno-demokratskega voditelja Jensena.

— Predsednik Roosevelt se je v javnem pismu izrekel za imenovanje zveznih uradnikov, ne glede na plemo. Barva in vera ne more delati razlike. Nasprotovanja ozkosrčnih meščanov se pri tem ne boji.

— Italijanski poslanec Hortis je izjavil nekemu rimskemu uradniku, da je za avstrijske Italijane boljše, ako se v njihove zadeve Italijani iz kraljevine ne vmešavajo. Italijani v Avstriji bodo dosegli svoje kulturne zahteve le tedaj, ako se jih pusti v miru; prevelika ljubezen iz Italije jim le škoduje.

Dopisi.

Iz Postojine. Dne 21. m. m. priredil je naš vrli »Sokol« svojo maskarado v prostorih »Narodnega hotela« v Postojini. Ako hočemo odkritosrčno govoriti, moramo žalibože priznati, da se ista ni obnesla tako, kakor smo pričakovali in kakor bi bilo želeli. Dvorana je bila krasno dekorirana. Nebrojna množica električnih žarnic razsvetljevala je krasni park. V parku se je vzdigovala okusno sestavljena piramida iz kijev, nad katero se je razprostiral sokol z »Na zdar« napisom. (Delo br. Križeta). Velikanskega podzemeljskega moža, kateri je bil imenitno napravljen, iztaknila sta najprvo dva klovna, katera sta nas celi večer prijetno zabavala. Podzemeljski mož je vsem posetnikom maskarade jako ugajal. (Pohvala gre br. Baragi in br. Franu Paternostu). Veliko smeha vzbujala je tudi Macedonija, to je bila originalna maska s cilindrom in frakom ter »O Macedonija!« napisom na hrbtu. Macedonijo pripeljali so klovni na ozaljšanem vozičku v dvorano ter nas z raznimi nastopi izvrstno zabavali. Tudi urni angleški fotograf je svojo ulogo dobro pogodil. Poleg teh bilo je tudi nekaj krasnih mask-gospic, kakor: harlekin, bebé, domino, Španjolka, Japonka, Macedonka in druge, katerih imen si nismo vseh zapomnili. Ob zvokih sokolske koračnice priokakala je vrsta sokolov v dvorano ter se postavila v krog. Nato je otvoril ples br. starosta, kateremu so potem vsi drugi okoli sledili. Isti je tudi vse četvorke spretno vodil. Pri prvi četvorki smo našli le 20 parov, pač pičlo število za Postojino. Vzlic temu, da ni bil obisk dober, ampak sreden, plesalo se je prav neutrudljivo do ranega jutra. S svojo navzočnostjo nas je počastilo nekaj gospodov uradnikov, vrlih narodnjakov ter bolj malo število druge postojinske inteligence. Došlo je tudi nekaj tujcev iz Planine, Raketa in Slavine. Vsa čast gre tudi postojinski godbi, katera je pridno igrala pod spretnim vodstvom kapelnika g. Kubišta. Med odmorom zapel je kvartet postojinskih samcev par krasnih narodnih pesni. — Zadnji čas se je jela opazati nekaka mrznja proti »Sokolu«. Vzrok bode tičal najbrže v tem, kakor smo že svoj čas omenili, da smatrajo nekateri sokolsko društvo še vedno za društvo proletarcev, na čegar veselice naj bi inteligenca ne hodila. Dotičnikom bi bil samo ta odgovor, da jim gotovo ni znana prevzvišena sokolska ideja. Dalje moramo odločno obsojati naslednje počenjanje: Nedolgo od tega se je vršil ples ognjegascov (moštva), v hotelu »Ribnik« v Postojini. Istega se je udeležilo, oziraje se na dobrodelni namen društva, obilo tržanov in veliko članov sokolskega društva. Načelnik požarne brambe je v svojem dolgem — vse prej, nego govoru na nečuvnen način otrobe vezal. Napadal je namreč v svoji govoranci vsa društva in še posebno šalo zbijal s sokolskim društvom. Le preveliki potrpežljivosti navzočih Sokolov se ima zahvaliti, da se mu ni zgodil škandal, kakršnega še ni doživel, odkar nosi svojega rojstva kosti po Postojini. Ne glede na to, da se on kot načelnik ne udeleži nobene sokolske veselice, napadati in pa žaliti še celo druga narodna društva in navzoče odbornike istih, mesto jih prijazno pozdraviti kot dobrodošle, proti takemu počenjanju moramo odločno protestirati. Navzoči Sokoli so svojo nevoljo pokazali s tem, da so se takoj odstranili iz dvorane. Za danes gospoda načelnika požarne brambe samo opozorimo, da drugič bolj temeljito premisli svoje klobasarije ter v bodoče opusti enake nepotrebne »godernance«. Njegova želja pa, da morajo vsa društva propasti in samo njegovo napredovati, se ne bode, ako Bog hoče — nikdar uresničila. Sokolu le želimo, da vstraja na pričetnem polju, na zlobne jezike in nasprotnike naj se pa nikdar ne ozira. Čimbolj mu bodo nekateri nasprotovali, tembolj se ga bodedmo mi oklepali in podpirali. Čilim Sokolom pa kličemo:

Le tako nevtraheno in pogumno naprej v boj za dom — za Sokola! Na zdar! Prijatelji »Sokola«.

Boj za sv. pismo.

V naših časih je skoro dan na dan slišati, da so gospodarski interesi potisnili vsa druga vprašanja v ozadje in da so gospodarske zadeve prevzele vodilno ulogo v vsem javnem in zasebnem življenju. Gospodarski interesi so postali celo odločilni v vsi zunanji in notranji politiki.

V tem je mnogo resne ali vsa resnica to vendar ni. Vzlic temu, da je boj za življenje postal silno težaven vzlic temu, da so gospodarska vprašanja stopila v prvo vrsto, vlada vendar izvzemši nekatere blazirane sloje še dandanes največje zanimanje za vprašanja, ki imajo najmanj pomena za praktično življenje, namreč za verska vprašanja.

To se je pokazalo te dni, ko je bilo obelodanjeno pismo nemškega cesarja glede sv. pisma. Cesarjevo pismo je v vsi Evropi obudilo največjo senzacijo in je povzročilo živahne razprave o postanku in o pomenu sv. pisma stare zaveze.

V pismu nemškega cesarja je dvojje jako zanimivo:

1. da piše nemški cesar jako slabo nemščino;

2. da je nemški cesar, čeprav je summus episcopus pruske protestantske cerkve zapustil oficialno stališče te cerkve glede sv. pisma in svetost besede pogumno žrtvoval znanstveni svobodi.

Officialno stališče protestantske cerkve glede sv. pisma je, da je sv. pismo razodetje božje. Na tem istem stališču stoji tudi katoliška cerkev, ki je še za papeža Pija IX. slovesno proglasila, da bodi proklet, kdor ne veruje, da je vse sv. pismo v vseh delih razodetje božje.

Vzlic temu je začelni od Spinoze pa do naših dni bilo mnogo mož, ki nikakor niso priznavali, da je sv. pismo razodetje božje. Toda med tem, ko so protestantski bogoslovci to vedno odločneje pripoznavali in vedno z novimi dokazi podpirali ter je njihovo umeenje pridobivalo čedalje več prijateljev, med tem je je katoliška cerkev vedno trdovratneje ustavljala vsakemu svobodnemu znanstvenemu raziskavanju sv. pisma in je vsak tak poskus s kruto roko zatrla.

Pismo nemškega cesarja je mej drugim imelo tudi ta efekt, da so se na obrambo sv. pisma združili vsi otodokski katoliški, protestantski in židovski krogi. Vsi ti hočejo, da naj se sv. pismo priznava kot božje razodetje in so ogorčeni, ker je nemški cesar pisal, da je sv. pismo jako dobro za vzgojo — otrok. Zidje pa vpijejo še posebno, ker nemški cesar ne priznava, da je židovstvo dalo vsemu kristjanskemu svetu podlago vere in morale.

Ker se že po vsem svetu pretresa vprašanje o postanku sv. pisma, je gotovo umestno da tudi mi rekapituliramo glavne točke, za katere se gre pri ti stvari.

Dolga stoletja se ni nihče upal, pregledati sv. pisma z znanstvenega stališča. Cerkev je to strogo branila. Ali sčasoma se je vendar vzlic vsem cerkvenim prepovedim začelo tudi sv. pismo studirati po istih načelih, kakor drugi znanstveni predmeti.

Zlasti je obračalo nase pozornost prvih 11 poglavij knjige »Genesis«. Podobnih pričevanj kakor v tej knjigi, se je namreč zasledilo jako mnogo tudi pri drugih narodih, klasičnih in arijskih in iz tega se je sklepalo, da morajo biti ta pričevanja v neki zvezi s sv. pismom.

V minoletem stoletju se je posrečilo razkriti znamenita poročila o dotlej skoro nepoznani kulturi onih narodov, ki so živeli mej Evfratom in Tigrisom ter v njegovi bližini. Angleški učenjak Roudillon je rešil težavno zagonetko, kako se čitajo hierogiflični in klinopisni spomeniki in s tem je bilo omogočeno spoznanje onih literatur, ki so dosti starejše, kakor vsa starozidovska literatura in tudi dosti starejša kakor sv. pismo.

Naravno je, da so učenjaki začeli primerjati babilonske bajke, ohranjene v babilonski literaturi, s poročili sv. pisma. Našli so toliko podobnosti mej starejšimi babilonskimi bajkami in mlajšimi poročili sv. pisma, da se jim je usililo prepričanje: vse kar poroča sveto pismo, je izposojeno od Babiloncev, sv. pismo ne obsega božjega razodetja, marveč le od Babiloncev prepričane bajke.

Tako so trdili strokovnjaki že pred 20 in 30 leti, a zmenil se ni nihče zato najmanj kaka cerkev. To ignoriranje pa je prenehalo, ko je imel pred nekaj tedni v Berlinu profesor dr. Delitzsch predavanje, kateremu je prisostoval tudi nemški cesar. V tem predavanju je prof. dr. Delitzsch razvil in utemeljeval zgoraj označeni nazor o postanku sv. pisma. Novega ni povedal prav nič; vse, kar

Dalje v prilogi.

¹⁾ »Slov. Pravitnik« l. 1892, št. 11.

Kdor želi prave, dobre in fine

slivovke

ali **tropinovke** več kot polovico
hehtolitra skupaj od izdelovalca ku-
piti, naj se obrne na lastnika graščine
„Orehovac“, g. **Drag. Fröhlich-a**
pošta Sv. Peter-Orehovac na Hrva-
skem. (614-2)

Od c. kr. finančnega
ministrstva imeno-
vano priglaševališče
za konverzijo 4-2%
obveznic skupnega
državnega dolga

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

LJUBLJANA

Špitalske ulice števil. 2.

preskrbuje
konverzijo
skupne rente
brez kakih
troškov.

Lepo posestvo na Koroškem

se pod ugodnimi pogoji in po ceni prodaja.

To posestvo je oddaljeno pol ure od železnice (Prevali), leži na soln-
nem, obsega 50 oralov travnikov, gozdja in njiv. Na tem posestvu stoji:
hiša, hlev za 24 glav živine, prostor za stello, prostran skedenj in parne,
bajta z hlevom, posebej žitnica in kovačnica, 10 minut od hiše, umetni
mlin. Vse v dobrem stanju — Celo posestvo se ceni 8500 K. 4 tisoč K
ostane intabuliranih, ostanek se izplača.

Več se izve pri načelniku posojilnice **Ivanu Husar** v Gu-
stalnju na Koroškem. (644)

Kuksnih deležev

Šentjanske premogovne združbe na Dolenjskem

(Johannesthaler Kohlegewerkschaft)

po K 120—

prosto vsakega prepisnih pristojbin, je še nekaj dobiti.

Pristopnice in druga pojasnila iz prijaznosti pri

„Splošnem kreditnem društvu“ v Ljubljani

Gospodske ulice števil. 7. (411-6)

Ivan Hajek

krojač-specijalist za elegantne moške obleke po meri
promovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Dijonu 1898
in z razstavno svetinjo na Dunaju 1898

Dunaj VI/I, Millergasse št. 41

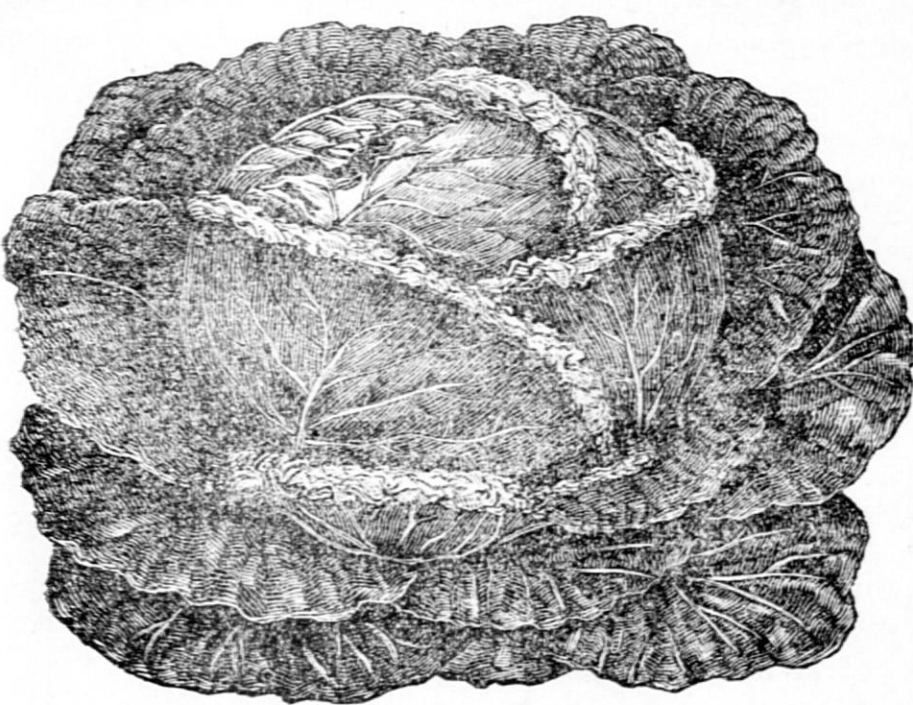
Podružnica: (584-3)

v Ljubljani, v hotelu „PRI SLONU“

razpošilja jako elegantne in dobro priljubljene obleke za gospode
iz najfinjšega tu in inozemskega sukna najnovejših barv.

Naročila iz dežele točno.

Vzorci pošilja na zahtevanje tudi na dom. — Obnošene a dobro
ohranjene obleke po dunajskem sistemu se sprejemajo v protiračun.

Priporočilo!

Podpisani priporočam
svojo bogato zalogo

semen

ki je edina na Kranj-
skem strokovno urejena
trgovina s semeni ter
imam vsa krmna, ze-
lenjadna in cvetlična
semena, prava in dobro
kalilna, za katerih ka-
kovost jamčim.

Nadalje imam mno-
govrstne cvetlice v
loncih ter sveže in suhe
palme. Tudi izdelujem
sveže in suhe vence

in šopke s trakovi in napisi in sploh vse v mojo stroko spadajoče pre-
mete po najnižjih cenah.

Ilustrovani ceniki za l. 1903 se dobivajo brezplačno.

Za obilno naročbo se priporoča z odličnim spoštovanjem

(3134-21)

Alojzij Korsika

umetni in trgujoči vrtnar v Ljubljani.

Prva tržaška destilerija za konjak
CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu
priporoča domači

zdravilni konjak

po francoskem sistemu samo v izvirnih ste-
klenicah z nadzorstvenim zamašenjem pre-
iskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX,
Spitalgasse 31

ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 ste-
klenica 5 K, 1/2 steklenice K 2-60.

V Ljubljani se dobiva pri tvrdkah: **J. Jebačič, Kham**
& Murnik, S. Kordin, A. Lilleg, A. Šarabon,
Viktor Schifferer, F. Terdina. (48-16)

Na prodaj

je po ceni dobro ohranjeno 645-1
damsko kolo.

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“

Celo

sv. pismo

v slovenskem jeziku

se dobiva pri (629-1)

potovalcu Franu Južina

Ljubljana, Rožne ulice št. 23.

Po pošti se pošilja proti poštnemu povzetju.

Za večjo trgovino z mešanim
blagom na deželi se išče

učenec

14-15 let star, krepak, zdrav in iz
poštene rodbine.

Ponudbe pod „X“ na upravni-
štvo „Slov. Naroda.“ (635-1)

Išče se

stanovanje

z eno, primeroma prostorno, čedno
sobo, ali z dvema malima sobama
in pritlikinami, za dve jako mirni
osebi, v prvem nadstropju ali v pri-
tližju, za mesec april ali maj.

Ponudbe na upravništvo „Slov.
Naroda.“ (642-1)

Veliko denarja!

do 1000 K na mesec morejo si pošteno
priljubiti isobe vsakega stanu (kot
postranski zaslugek). Natančneje pod „Reell
118“ na Annoncen-Abteilung des MER-
KUR, Stuttgart, Schickstr. 6. (2786-50)

Poskusite

J. Klauerjev „Triglav“

pristni rastlinski liker.

Oživlja želodec.
Budí tek in prebavo.
Daje dobro spanje.

Edino pristen od založnika:

Edmund Kavčič
v Ljubljani. (11-51)

Spretno, solidno

potovalne uradnike

(akviziterje)

za vse zavarovalne stroke **vsprejme**
proti visoki proviziji, sčasoma tudi
s stalno plačo, tukajšnji glavni zastop
stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tu-
zemske zavarovalnice.

Lastnoročno pisane ponudbe naj se po-
šiljajo pod: „akviziter 25“ upravništvu
„Slov. Naroda.“ (608-3)

Böttiger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa
prosta za ljudi in domače živali, a 40 kr.
in 60 kr. se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji
pomagaj“ M. Leustek-a in v le-
karni Ubald-a pl. Trnkóczy-ja v
Ljubljani.

Z uspehom podganste smrti sem bil
jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju
sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko
vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februarja 1899.
(2208-25)

L. Kres, mlekarja.

! Lepota!

! Mladostna svežost!

Kdor si hoče od-
praviti pike na obrazu,
ogree, sojedee, rudeč nos,
raskavo, razpokano in ne-
čisto kožo, pleše na glavi,
luske in izpadanje las naj
pošlje svoj naslov

M. FEITH-u, Dunaj, VI.
Mariahilferstrasse 45.

Zastonj dobi vsako „Navodilo za go-
jitev lepote“ tako tudi poskus izvrst-
nega kozmetikuma ako vpošlje 30 h. v
znakmah za porto in stroške. (611-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Invod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz,
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare,
Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in
II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m
zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m
zjutraj osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solno-
grad, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m do-
poldne osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove
vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. —
Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Mo-
nakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. —
Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta
in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob
7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopolu-
dne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisana usojam si tukajšnjim, kakor vnanjim velečastitim
damam najuljudneje naznanjati, da otvorim z današnjim dnem

na glavnem trgu št. 3, I. nadstropje

svoj

modni salon

za izdelovanje oblek.

Popolna strokovna znanost ter večletna izkušnja v največjih dunajskih
podjetjih, kakor tudi v drugih mestih, mi bodo omogočila služiti najsmel-
ejim cenjenim ženskam ter postreči točno in po najnovejšem kroju v vse-
stransko popolno zadovoljnost.

Priporočujoč se blagohotni naklonjenosti, bilježim
z odličnim spoštovanjem

Jvana Škrabar.

(632-1)

Oklic.

P. 1329

Na predlog g. Franca Krenner-ja, kot kuratorja Jakoba Killer-ja,
trgovca v Kranju, dovoli se

prostovoljna dražba

Jakobu Killerju

lastne dvenadstropne hiše št. 180 v Kranju,

stavb. parcele št. 20, ki je pripisana zemljišču vlož. št. 254 d. o. Kranj.

Za dražbo se določa narok na

11. marca 1903

dopoldne ob 10. uri pri tej sodnji v sobi št. 6. Izklicna cena, pod katero se
dražba ne vrši, se ustanovi z 16.000 K. Vsak ponudnik ima položiti
10% varščino, vso kupnino je plačati v 14 dneh po dražbi. Na posestvu
vkajženim upnikom ostanejo njih pravice pridržane ne glede na prodajno
ceno. Kupnina se bo porabila za odvrnitev dolgov in nabavo blaga.

C. kr. okrajna sodnja Kranj, odd. II.

dne 27. svečana 1903.

Na debelo in drobno

pri

(3175-5)

A. Krisperju, Ljubljana

kakor tudi pri sledečih tvrdkah: Češkutti Marija, Ljubljana. Dolničar D., Po-
stojna. Bartelmay Josip, Kočevje. Benedikt J. S., Ljubljana. Brinšek Iv., Trnovo.
Engelsberger K., Krško. Homann Friderik, Radovljica. Homann Oto, Radovljica.
Fürsager Leopold, Radovljica. Gratner Jurij, Kamnik. Gatsch A., Kostanjevica.
Kolar Josef & Co., Ljubljana. Lapajne Valentin, Idrija. Morauc Josip, Novo mesto.
Petričić Vaso, Ljubljana. Persche Alojzij, Ljubljana. Pollak Marija, Kranj. Petelin
Andrej, Ribnica. Trevn Valentin, Idrija. Trevn Anton, Jesenice. Treo Karolina,
Ljubljana. Verbič Anton, Sevnica. Jeuniker Ernest, Ljubljana. Kasch A. Ljub-
ljana. Kenda Henrik, Ljubljana. Leutgeb Anton, Ljubljana. Reknager Karl, Ljub-
ljana. Schäffer Albert, Ljubljana. Schmitt F., Ljubljana. Szantner Fr., Ljubljana.
Lebinger & Bergmann, Litija. Ferjan I., Jesenice. E. Hoffmann, Kočevje. Jonke
Franc Kočevje. Barborič M., Novo mesto. Koceli I. N., Škofja Loka.

Želite gospodje

imeti obleke po najnovejšem kroju, elegantno izvršene, iz pristnega angleškega blaga največje izbere, potrudite se k

Josipu Rojina
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 5
(nasproti pošte). (639-1)

Zmerne cene! Točna postrežba!

FRAN ROŽIČ

vljudno naznanjam častitemu p. n. občinstvu, da sem pričel
v Lescah pri Bledu šte. 3

Novo vinsko trgovino

kjer bodem imel v zalogi pristna in dobra istrijska in
briska vina, katera oddajam v sodih od 56 litrov dalje kakor
tudi v zapečatenih steklenicah.

Cene zmerne.

Priporočam se za mnogobrojna naročila ter bilježim
z najodličnejšim spoštovanjem

Fran Rožič, vinski trgovec
v Lescah pri Bledu št. 3.

(637-1)

Naznanilo.

Kdor

hoče poceni in dobro blago,
naj naroči moj novi cenik, ki
ga pošljem zastoj.

Posebno priporočam

novosti v stenskih urah z novim stolpovim bitjem.

Vsa popravila točno in cenó. Umetna delavnica v I. nadstropju.

Za obilen obisk se najtopleje priporočam

FRAN ČUDEN

urar, trgovec in posestnik v Ljubljani, Mestni trg
ekspozitna trdnja na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn „Union“,
založnik c. kr. dolenskih železnic. (42-15)

„Tonhalle“ filharmoničnega društva.

V nedeljo, dne 8. marca 1903

dopoludne ob pol 12. uri

KONCERT

orkestra berlinskih glasbenikov

(70 umetnikov).

Dirigent:

Rihard Strauss.

Program:

Ouvertura k žaloigri „Egmont“ spisal Goethe L. v. Beethoven.
Ouvertura „Entre Acte iz Messidor“ Alfred Bruneau.
Predigra k „Die Meistersinger von Nürnberg“ Rihard Wagner.
„Iz Italije“, simfonična fantazija, op. 16 Rihard Strauss.
Na rimskih razvalinah (Allegro molte con brio).
Na obali Sorrenta (Andantino).
Napolitansko narodno življenje (Allegro molto).

Sedeži po K 7.—, 6.—, 5.—, 4.— in 3.—; stojišča po K 2.—; dijaške vstopnice po K 1-50 pri

Otonu Fischer-ju, trgovina z muzikalijami,
Ljubljana, „Tonhalle“, (477-5)
in isti dan dopoludne pri blagajni.

Notar dr. J. Barle v Kozjem
išče (634-1)

koncipijenta

(tudi začetnika) — Vstop takoj.

(3887-45)

Podjetna hrvatsko-slavonska

slivovarna

išče za Ljubljano in okolico plačila zmožnega (577-3)

zastopnika.

Reflektanti morajo poznati kraje in trge ter biti izurjeni v poizvedovanju. Samo taki naj pošljejo ponudbe s pričevali pod šifro „Zaupno“ na upravnistvo »Slov. Naroda«.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. (231-11)

Prešernove * * * * *

poezije

v novi popolni izdaji 3 življenjske, literarno-
zgodovinske in estetske ocene. —
Uredil A. Ažkerc. — Elzevir-izdaja (rudeče
ustnje 3 zlato obrobe) 3 H. po pošti 3 H 20 h.
Založništvo L. Schwentner v Ljubljani.
(1882-91)

Wilhelmov

zeliščni sok

mного let že priljubljeni

sok zoper kašelj

1 steklenica K 2-50
poštni colli = 6 steklenic K 10.—
franko a (2721-5)
na vsako pošto postajo pošilja

Franc Wilhelm, lekarnar

c. kr. dvorni zalagatelj
v Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko.

Kot znamenje pristnosti je na zavoju
vtisnjen grb trga Neunkirchen (devet
cerkva). Dobiva se v vseh lekarnah.

Kjer se ne dobi, se pošlje direktno.

G. RUMPEL, inženier in stavbni podjetnik

Dunaj, XIX., Colloredogasse 38 (527-4)

prevzame predela, napravo projektov in zgradbe vodovodov,
plinarn in kanalizacij vsake vrste in v vsaki
velikosti.

Emajlirani in porcelanasti

higijenični pljuvalniki

natančno po predpisu

v največji izberi

se dobivajo najcenejše pri trrdki

Fran Kollmann

trgovec s steklenino in s porcelanom

v Ljubljani, Mestni trg. (592-2)

Dr. Franc Pikl

naznanja, da je ctveril

v Postojini

odvetniško pisarno.

Postojina, dne 1. marca 1903. (620-2)

P. n.

Usojam si vljudno naznaniti, da sem z današnjim dnem
vsled prijaznega sporazumljenja iz trrdke

Kham & Murnik

v kateri sem bil dosedaj javen družabnik, izstopil.

Zahvaljujem se za meni izkazano zaupanje in naklo-
njenost, ter prosim, da isto tudi mojemu dosedanemu dru-
žabniku, kateri bode nadalje trgovino v istem obsegu, kakor
dosedaj vodil, ohraniti blagovolite.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Kham.

P. n.

Vljudno sklicujoč se na predstojee naznanilo usojam
si javiti, da sem vsled prijazno sporazumljenega izstopa
mojega družabnika vsa activa in passiva trrdke prevzel, ter
bodem trgovino nespremenjeno v dosedanem obsegu pod
trgovsko sodnijsko protokolirano trrdko

Jos. Murnik

dalje vodil.

Zahvaljujoč se za nama dosedaj izkazano zaupanje in
naklonjenost, prosim isto tudi meni nadalje ohraniti.

Z zagotovilo, da se bodem potrudil moje cenjene p. n.
odjemalce, kakor dosedaj v vsakem oziru zadovoljiti, bilježim

(631-1)

Z odličnim spoštovanjem

Jos. Murnik.

Od 2. marca t. 1. dalje
se bode manufakturno blago trrdke

Konrad Schumi

v Prešernovih ulicah št. 1

prodajalo po zelo znižani ceni.

In sicer se že dobi:

dober kotun	meter od 16 kr. višje
„ cefir	„ „ 16 „ „
dobro platno iz bombaževine	„ „ 16 „ „
kravate za gospode	komad „ 16 „ „
pentlje „	„ „ 16 „ „
ženske nogavice	par „ 16 „ „
dobro moško suknjo iz ovčje volne	meter „ gld. 1.— „

Velika izbira damskih bluz

pasov

„ „ imitiranih preprog, pravih axminsterskih
volnenih preprog v vsaki velikosti, dolgih preprog za tla, miznih
in posteljnih opravi, orientalskih in čipkastih zagrinjal, francoskih
stores, prevlek za žimnice, platna za rjuhe, brisalk iz bombaže-
vine, platna in brisalk za frotiranje, francoskega satina, batista,
kakor najfinejšega blaga za dame in gospode, dežnikov in soln-
čnikov od 90 kr. višje, bombažastih, batistastih in platnenih žepnih
robcev in vsega družega manufakturnega blaga.

Nihče naj ne zamudi prilike, da si preskrbi potrebščine
za pomlad dobro in ceno. (609-3)